

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2C/114/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114212921
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Rybárik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2016:5114212921.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudcom JUDr. Jánom Rybárikom právnej veci navrhovateľa: C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. č. XX, T., právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, Čadca, proti odporcovi: Slovenská republika v zastúpení Generálnej prokuratúry Slovenská republika, so sídlom Štúrova č. 2, Bratislava, o zaplatenie 3.318,67 eur, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi škodu vo výške 3.318,67 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 881,57 eur na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč PhD., s.r.o., vedený v ČSOB: SK XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: XXXXXXXXXXXX, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal nahradenia spôsobenej škody vo výške 3.318,67 eur. Svoj návrh odôvodnil tým, že škoda mu bola spôsobená v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonných rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní. Táto suma bola vyfakturovaná a následne zaplatená advokátskej kancelárii, ako trovy právneho zastúpenia. Ešte dňa 10.1.2008 mu bolo uznesením vyšetrovateľa vznesené obvinenie pre prečin podplácania a iné. Dňom 9.4.2008 mu bolo uznesením vyšetrovateľa rozšírené vznesené obvinenie za pokračujúci prečin podplácania a iné. Následne dňa 26.8.2013 prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR uznesením VII/2 Gv 73/07-117 trestné stíhanie navrhovateľa zastavila. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6.9.2013 vo vzťahu k navrhovateľovi. Následne sa dňa 26.8.2013 navrhovateľ obrátil so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím na Generálnu prokuratúru SR / ďalej len GP /. GP postúpila vyššie uvedenú sťažnosť, resp. žiadosť Ministerstvu spravodlivosti SR / ďalej len MS SR /. MS SR však dospelo k názoru, že predmetná žiadosť ním nemôže byť prerokovaná a vrátilo postúpenie žiadosti GP. Svoj návrh kvalifikoval ako nárok vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci.

Na začiatku navrhovateľ žaloval Slovenskú republiku zastúpenú MS SR. V priebehu konania však požiadal, aby namiesto MS SR vstúpila na strane odporcu do konania SR v zastúpení GP SR.

Súd uznesením 2C/114/2014-96 dňa 5.11.2015 pripustil zmenu účastníka na strane odporcu.

Pôvodný odporca MS SR vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že nie je orgánom príslušným v tomto konaní zastupovať žalovanú SR. Poukázal na to, že súd by mal v konaní o náhradu škody postupovať podľa zákona o zodpovednosti za škodu a je povinný skúmať, ktorý orgán je príslušný vystupovať v konaní v mene štátu, a to bez ohľadu na to, ktorý orgán prejednal žiadosť o predbežné prerokovanie

nároku na náhradu škody. Ďalej v konečnom dôsledku uviedol, že navrhovateľ sa návrhom obrátil proti orgánu nepríslušnému v tejto veci konať. Nie je preukázané vydanie nezákonného rozhodnutia orgánmi verejnej moci. V prípade, že nedôjde k odstráneniu nesprávne žalovaného subjektu, žiadal pôvodný odporca návrh zamietnuť.

Po tom, ako do konania namiesto odporcu vstúpila SR v zastúpení GP SR, tak odporca na pojednávaní uviedol, že v tomto konaní navrhovateľ zobral návrh späť voči odporcovi SR v zast. MS SR a požiadal, aby do konania vstúpila SR v zast. GP SR.

Zastával názor, že malo dôjsť v konaní k zmene zástupcu štátu, a tento názor súd mal posúdiť z úradnej povinnosti, pričom nadbytočne bolo vydávané procesné rozhodnutie. Pokiaľ navrhovateľ zobral návrh späť z dôvodu domáhania sa zmeny štátneho orgánu, nevyhnutným procesným dôsledkom je zastavenie konania a súd by už vo veci nemal ďalej konať. Uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 5.11.2015 v časti výroku o zastavení konania vytvára prekážku konania, ktorá súdu bráni v tom, aby vo veci ďalej konal.

Ako druhý argument na svoju obranu uviedol, že bez ohľadu na argumentáciu v konkrétnom prípade nie sú splnené hmotno-právne podmienky uvedené v zákona č. 514/2003 Z.z. GP nie je oprávnená konať za štát. Škodu, ak vôbec vznikla, nespôsobil prokurátor. Z návrhu vyplýva, že titulom náhrady škody má byť uznesenie vyšetrovateľa policajného zboru (ďalej len PZ) o vznesení obvinenia.

Uznesenie vyšetrovateľa PZ a vznesenie obvinenia je účinné a vykonateľné už jeho vydaním bez ohľadu na jeho doručenie obvinenému a prokurátorovi, teda jeho účinky nastávajú, škoda vzniká už jeho vydaním bez ohľadu na to, kedy a či ho dostane prokurátor, ktorý preto nemôže jeho účinkom ani škode nielen zabrániť ale už vôbec ju nemôže ani spôsobiť. Prokurátor síce v trestnej veci zamietol sťažnosť obvineného, t.j. navrhovateľa, avšak nepodal obžalobu. Z tohto dôvodu sú splnené podmienky na to, aby bolo zástupcom Slovenského štátu Ministerstvo vnútra /ďalej len MV SR/. Napokon trestné stíhanie navrhovateľa bolo pritom zastavené, a to uznesením prokurátora. Okrem toho namietal odporca aj dôvodnosť samotného nároku. V danom prípade uznesenie o vznesení obvinenia nie je nezákonné, a teda ani titul náhrady škody nie je daný. Nie každé uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonné, ale pretože v čase jeho vydania existuje pravdepodobnosť o spáchaní skutku, sa neskôr z rôznych dôvodov nemusí potvrdiť. Paušálne zaväzovanie štátu na náhradu škody pre to, že nedošlo k odstúpeniu obžalovaného a len pre to, že objektívna zodpovednosť je súdom vykladaná nad rámec zákona, teda extenzívny výklad nezákonnosti uznesenia je v rozpore so zmyslom a účelom zákona 514/2003. Z uvedených dôvodov potom žiadal návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietnuť.

Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, vypočul právneho zástupcu navrhovateľa, odporcu, oboznámil sa s uznesením ČVS: PPZ-38/BPK-S-2007, následnými uzneseniami Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR VII/2 Gv 73/07-117, uznesením o zastavení trestného stíhania Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR zo dňa 26.8.2013, žiadosťou o prerokovanie nároku na náhradu škody, prípisom MS SR, prípisom GP SR, pripojenými faktúrami, rozsudkom OS Žilina 18C/194/2012, uznesením KS v Košiciach 2Co/237/2013, rozsudkom KS v Banskej Bystrici 17Co/984/2013 a 17Co/677/2013 a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáha náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátnej moci. Skutkový stav bol objasnený a zhoduje sa aj s návrhom navrhovateľ, že proti tomuto bolo vznesené obvinenie pre pokračujúci trestný čin podplácania a neskôr rozhodnutím prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry bolo trestné stíhanie zastavené. Bol zastúpený v tomto trestnom konaní advokátskou kanceláriou, ktorá mu po ukončení trestného stíhania vyčíslila náklady zastupovania vo výške 3.318,67 eur. Uvedenú sumu teda požaduje od SR ako škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

Súd na samom začiatku skúmal vecnú legitimitáciu účastníkov konania, ktorou sa rozumie hmotnoprávny vzťah účastníka konania k prejednávanej veci, pričom aktívnu legitimitáciu má navrhovateľ a pasívnu má odporca. Účastníci konania musia disponovať vecnou legitimitáciou. Vecnou legitimitáciou sa rozumie stav podľa hmotného práva, podľa ktorého účastník konania je subjektom práv alebo povinností, ktoré sú predmetom sporu. Nedostatok pasívnej legitimitácie znamená, že niekto, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, nositeľom hmotno-právnej povinnosti nie je. Určenie právneho subjektu, ktorý v danom prípade je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, má zásadný význam z hľadiska určenia vecnej pasívnej legitimitácie na strane žalovaného.

Súd dáva do pozornosti len tú skutočnosť, že vecnú legitímáciu skúmal najmä vzhľadom na námietky na strane odporcu.

Pasívna legitímácia účastníka konania Slovenskej republiky je v tomto konaní absolútne nespochybniteľná.

Posúdenie, ktorý orgán je príslušný konať v mene štátu, má však len procesný význam z hľadiska predmetu sporu. Otázka, ktorý orgán štátu vzhľadom na obsah a povahu daného sporu má v mene odporcu konať, nie je otázkou pasívnej legitímácie odporcu, zistené nedostatky v zastúpení odporcu majú povahu nedostatku procesných podmienok konania (R 48/1967).

V prípade, ak súd je toho názoru, že za štát má konať iný orgán, ako bol označený účastníkom konania v žalobe, je povinný sa postarať o odstránenie procesnej vady návrhu. Pri odstraňovaní tejto procesnej vady žaloby je súd povinný žalobcu poučiť o tom, ktorého štátneho orgánu sa prejednávajúca vec týka. Dokonca aj v prípade, ak žalobca neoznačí správne štátny orgán, ktorý konal v mene štátu, je súd povinný v záujme rýchleho vedenia konania konať s orgánom, ktorý je oprávnený v týchto vzťahoch v mene štátu vystupovať.

Samotná žaloba bola podaná proti odporcovi, v mene ktorého koná príslušný orgán v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. pričom povinnosťou navrhovateľ je označiť tento orgán. Navrhovateľ spočiatku označil MS SR, u ktorého zároveň podal žiadosť o prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. na GP. GP oznámila navrhovateľovi, resp. postúpila žiadosť o prerokovanie nároku na MS SR, a tento vzápätí zasa postúpil túto žiadosť o prerokovanie nároku opätovne na GP. Následne podal navrhovateľ žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, v ktorej označil ako odporcu, ktorý koná za SR, MS SR.

Podľa § 1 písm. a/ zák. č. 514/2003 Z.z. tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a/ nezákonným rozhodnutím,
- b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d/ nesprávny úradný postupom.

Je nepochybné, že pasívne legitimovaným je SR a bolo vecou navrhovateľa označiť zastupujúci orgán, keďže predmetom konania bola náhrada škody, ktorá mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím vo výške 3.318,67 eur.

Ust. § 4 cit. zákona upravuje, ktorý orgán koná v mene štátu, čo vyplýva aj z nadpisu tohto ustanovenia „orgán konajúci v mene štátu“.

Podľa cit. zákona v znení do 31.12.2012 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa ods. 3 ods. 1 koná v mene štátu:

- a/ Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak
 - 1/ škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní, a ak tento zákon neustanovuje inak,
 - 2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
 - 3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

b/ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru.

f/ Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ a b/ cit. zákona v znení od 1.1.2013 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, koná v mene štátu.

a/ Ministerstvo spravodlivosti, ak

1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu

b/ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru a

1/ prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2/ vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

Zákonom č. 412/2012 Z.z. bol zákon 514/2003 zmenený, pričom daný zákon nadobudol účinnosť dňa 1.1.2013. Keďže touto novelou nebolo dané prechodné ustanovenie a ide o procesnoprávny predpis, nakoľko upravuje zastupovanie SR, a pre ďalšie konanie od 1.1.2013 sa aplikuje znenie dané novelou zákona č. 5412/2012 Z.z., na základe uvedeného súd v konaní ďalej konal s GP SR ako orgánom konajúcim v SR. Hoci navrhovateľ v pôvodnom návrhu označil tento orgán ako MS SR, ktorému podal aj žiadosť o predbežné prerokovanie, čo správne označil, resp. na GP, súd poučil navrhovateľa a tento požiadal, aby na strane odporcu vystupoval ďalej ako odporca GP SR a požiadal voči MS SR konanie zastaviť.

Pre dané konanie súd aplikoval zákon č. 514/2003 Z.z.

Podľa § 5 ods. 1 tohto zákona právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 cit. zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 15 ods. 1 cit. zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom.

Podľa § 15 ods. 2 cit. zákona, ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa § 16 ods. 4 cit. zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

V tomto konkrétnom prípade mal súd nepochybné preukázané, že navrhovateľ ešte dňa 20.9.2013 zaslal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktorú adresoval na GP SR. Dňa 12.11.2013 GP SR oznámila advokátskej kancelárii navrhovateľa, že jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku postúpila MS SR.

Z prípisu MS SR zo dňa 4.11.2013 vyplýva, že MS SR vrátilo postúpenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody opätovne GP. Prerokovanie nároku na náhradu škody spočívalo titulom vzniknutých trov právneho zastúpenia na základe vystavených faktúr jeho právnym zástupcom v trestnom konaní v rámci obhajoby.

Už to súd viac krát spomínal v tomto zdôvodnení, že voči navrhovateľovi bolo 10.1.2008 vznesené obvinenie pre prečin podplácania, voči ktorému obvineniu podal navrhovateľ v zákonnej lehote sťažnosť. Táto sťažnosť bol Úradom špeciálnej prokuratúry zamietnutá ako nedôvodná. Neskôr uznesením zo dňa 4.9.2008 bolo voči navrhovateľovi vznesené rozšírené obvinenie pre pokračujúci prečin podplácania. Aj voči tomuto uzneseniu podal sťažnosť, pričom táto bola Úradom špeciálnej prokuratúry 22.12.2008 zamietnutá ako nedôvodná. A napokon, ako to už bolo konštatované dňa 26.8.2013 prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry trestné stíhanie navrhovateľa zastavil (VII/2 Gv 73/07-117).

Súd mal nepochybne zistené, že navrhovateľ v trestnom konaní mal advokáta - obhajcu, a to advokátsku kanceláriu JUDr. Stopka, JUDr. Blednovský, JUDr. Strapáč, PhD. Túto skutočnosť nikto zo zúčastnených strán nespochybňoval. Ani samotný odporca nespochybňoval, že v trestnom konaní vystupovala na obhajobu práv obvineného advokátska kancelária. Keďže bolo preukázané, že skutočne práva obvineného v trestnom konaní hájila advokátska kancelária na základe plnej moci, súd ďalej sa oboznamoval s pripojenými faktúrami, ktoré tvoria súčasť tohto spisového materiálu.

Z príjmového a pokladničného dokladu zo dňa 19.9.2013 č. 7989955 vyplýva, že navrhovateľ C. J. uhradil advokátskej kancelárii 3.318 eur, ako trovy obhajoby. Z pripojenej faktúry odmieta a výdavkov za advokátske úkony vyplývajú všetky úkony, ktoré urobila advokátska kancelária pre navrhovateľa. Od 10.1.2008, kedy prevzala obhajobu advokátska kancelária, od účasti pri výsluchu, spísanie sťažnosti proti uzneseniu, účasti pri výsluchu, náhradu cestovných výdavkov, obhajobu na verejnom zasadnutí na NS SR, náhradu cestovných výdavkov, účasť pri výsluchu svedkov a náhrady cestovných nákladov po preštudovanie vyšetrovacieho spisu, poplatky za kópie dokladov, boli trovy obhajoby celkom vyčíslené na sumu 3.318,67 eur. Súd nepovažoval za potrebné konkretizovať všetky úkony, ktoré urobil právny zástupca v tomto konaní, pretože ani samotná výška náhrady škody nebola spochybňovaná. Boli spochybňované úplne iné skutočnosti.

Vzhľadom na to, že v trestnom konaní prokurátor zamietol sťažnosť navrhovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ, a to na dva krát a následne bolo trestné stíhanie voči navrhovateľovi zastavené prokurátorom, súd má za to, že v zmysle zák. č. 514/2003 ide o nezákonné rozhodnutie. Keďže v súvislosti s týmto trestným konaním vznikla navrhovateľovi škoda, a to titulom trov právneho zastúpenia, ktoré musel vynaložiť svojmu právnemu zástupcovi na základe vystavenej faktúry, vznikla mu škoda, ktorú je povinný odporca uhradiť.

V ďalšom súd poukazuje na ustálenú súdnu prax Slovenských súdov (rozsudok NS SR zo dňa 30.3.2011 č.k. 3Cdo/194/2010). V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých skorších rozhodnutiach, ktoré sa týkali náhrady škody spôsobenej štátnym orgánom zákona č. 58/69 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Rozhodovanie súdov podľa tohto zákona sa ustálilo medzi iným v názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, mal podľa § 1 až § 4 zák. č. 58/69 Zb. zásadné právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Na to nadviazal záver, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadné právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánom činného v trestnom, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby (viď bližšie R 70/94). Na podstate týchto právnych záveroch, ku ktorým sa dospelo vo vzťahu k prípadom škôd vzniknutých za účinnosti zákona č. 58/69 Zb. zotrúva súdna prax aj po prijatí zákona 514/2003 Z.z. Tento zákona zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie, ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska či porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania.

V zmysle § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Judikatúra slovenských súdov dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenia spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na správnosť - nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania ale na samotný výsledok trestného stíhania.

Na tomto mieste súd dáva do pozornosti aj rozsudok KS v Banskej Bystrici ako odvolacieho súdu sp. zn. 17Co/677/2013, kedy v obdobnej veci KS rozhodoval o rozsudku OS Rimavská Sobota 12C/46/2011 z 21.8.2013, kedy rozsudok OS potvrdil. OS v pôvodnom konaní zaviazal navrhovateľa GP SR k zaplateniu 1.603,28 eur dokonca aj s úrokom z omeškania. Išlo o obdobný prípad nezákonného rozhodnutia. Obdobne dáva súd do pozornosti aj rozsudok KS v Banskej Bystrici 17Co/984/2013, kedy potvrdil rozsudok OS Zvolen 13C/120/2012 zo dňa 16.9.2013. V tomto konaní voči navrhovateľovi bolo vznesené obvinenie z prečinu ublíženia na zdraví a z prečinu výtržníctva. Neskôr OS uznesením trestnú vec navrhovateľa, ako obvineného postúpil príslušnému obvodnému úradu na prejedanie ako priestupok, pretože dospel k záveru, že nejde o trestný čin, ale že by sa mohlo jednať o priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Aj v tomto konaní bola priznaná obvinenému náhrada škody vo výške 1.668,65 eur.

Vzhľadom na uvedené, keď mal súd nepochybne preukázanú výšku trov právneho zastúpenia z pripojenej faktúry a príjmového a pokladničného dokladu, navyše jednotlivé úkony, ktoré urobil advokát JUDr. Miroslav Stopka v trestnom konaní nikto ani nespochybňoval, súd mu v plnom rozsahu priznal túto náhradu škody.

O trovách konania rozhodoval súd v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V konaní bol úspešný navrhovateľ, ktorý si uplatnil trovy konania titulom právneho zastúpenia, a to za nasledovné úkony:

- prevzatie a príprava zastúpenia 20.9.2013 - 121,17 eur,
- žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím 20.9.2013 - 121,17 eur,
- návrh na začatie konania 11.4.2014 - 121,17 eur,
- pojednávanie na OS Žilina 5.11.2015 - 121,17 eur,
- pojednávanie na OS Žilina 8.2.2016 - 121,17 eur.

Okrem toho si účtoval aj náhradu cestovných výdavkov:

- Čadca - Žilina a späť 30 km x 2 = 60 km, rok 2015
100 km x spotreba PHM (benzín 1liter = 1,221 eur)
plus paušálna náhrada (0,183/km) = 15,96 eur.

- Čadca - Žilina a späť 30 km x 2 = 60 km, rok 2016
100 km x spotreba PHM (benzín 1liter = 1,141 eur)
plus paušálna náhrada (0,183/km) = 15,64 eur.

Ďalej si účtoval náhradu za stratu času:

- 2 polhodiny x 13,98 eur za rok 2015 - 27,96 eur,
- 2 polhodiny x 14,30 eur za rok 2016 - 28,60 eur.

Paušálna náhrada:

- 2 x 7,8 eur rok 2013 = 15,62 eur,

- 1 x 8,04 eur rok 2014 = 8,04 eur,
- 1 x 8,39 eur rok 2015 = 8,39 eur,
- 1 x 8,58 eur rok 2016 = 8,58 eur.

Účtoval si aj DPH 20% z celkovej sumy 734,64 eur, čo je 146,93 eur.

Celkovo trovy právneho zastúpenie 881,57 eur.

Súd sa podrobne oboznámil s takouto špecifikáciou trov právneho zastúpenia, vychádzal predovšetkým z vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. v platnom znení a konštatoval, že jednotlivé úkony boli správne uvedené, takisto aj výške jednotlivého právneho úkonu. Právny zástupca si správne účtoval aj paušálne náhrady, náhradu cestovných výdavkov a s tým súvisiacu náhradu za stratu času. Potom súd trovy konania priznal tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).